

VRAGEN STAAT VRIJ

In deze rubriek beantwoordt een panel van in- en/of externe deskundigen allerlei vragen van (kandidaat-)notarissen. Die kunnen gaan over arbeidsvoorwaarden, verzekeringen, de notariële praktijk of een ander onderwerp.

Jacco Sjerps
| Adviseur Juridische
en Praktijkzaken

Madeleine Hillen-Muns
| Adviseur Juridische
en Praktijkzaken

HEBT U OOK EEN VRAAG ?
Mail naar nm@knb.nl en wij zorgen dat deze beantwoord wordt.

Is een repeterende schenking in één akte in één keer belast?

Jacco Sjerps: 'In de praktijk deed zich de vraag voor of het mogelijk is om in één akte meerdere "papieren" schenkingen (schuldigerkenningen) aan dezelfde begiftigde op te nemen die voor de schenkbelasting in verschillende belastingjaren in aanmerking worden genomen, met toepassing van de jaarlijkse vrijstelling en het tarief van dat jaar (repeterende schenking). In 2013 heeft de KNB de Belastingdienst om duidelijkheid hierover gevraagd. Onlangs heeft de Belastingdienst laten weten dat het bij een repeterende schenking gaat om een schenking van een aantal jaarlijkse betalingen. De jaarlijkse

betaling is daarbij afhankelijk van een opschortende voorwaarde. Artikel 1 lid 9 Successiewet bepaalt dat een schenking onder opschortende voorwaarde voor de schenkbelasting wordt geacht te zijn gedaan op het moment dat de voorwaarde is vervuld. Op zichzelf geldt dit voor elke schenking als zodanig. Maar bij samenhangende schenkingen moeten die schenkingen in onderling verband worden gezien. Artikel 18 lid 2 Successiewet brengt mee dat terugkerende prestaties, zoals de hiervoor bedoelde betalingen, worden samengevoegd tot één belastbaar bedrag dat wordt berekend volgens de tabellen van het Uitvoeringsbesluit Successiewet. Dat bedrag is belastbaar op het tijdstip waarop de eerste van de opschortende voorwaarden wordt vervuld. ■

Moet de notaris de cliënt voorlichten over de gevolgen van het legaliseren van een handtekening onder een volmacht?

Madeleine Hillen-Muns: 'Tijdens de regiobijeenkomsten kwam de vraag op hoe het nu zit met de zorgplicht van de notaris die een handtekening onder een volmacht legaliseert. Legalisatie houdt volgens artikel 52 Wet op het notarisambt (Wna) in dat de notaris op de aangeboden volmacht verklaart dat de daaronder geplaatste handtekening echt is. De taak van de legaliserende notaris is in zoverre dus beperkt. Bij legalisatie is het, net als bij de afgifte van een verklaring van erfrecht of een proces-verbaal van rectificatie, de notaris die iets verklaart. Er is ter zake van de legalisatie geen sprake van partijen bij een akte jegens wie de notaris een voorlichtingsplicht heeft zoals bedoeld in artikel 43 Wna. Bijzondere omstandigheden kunnen echter maken dat de notaris zich niet mag beperken tot het legaliseren van de handtekening, zie Hof Amsterdam 3 februari 2005, ECLI:NL:GHAMS:2005:AS7058, waarin het hof oordeelde dat de notaris had moeten toetsen of de inhoud van de volmacht overeenstemde met de wil van de volmachtgever omdat de notaris wist dat de volmachtgever in een psychiatrische kliniek verbleef. Bij legalisatie van een handtekening van een persoon die in hoedanigheid van vertegenwoordiger van een rechtspersoon handelt, verklaart de notaris doorgaans ook dat de ondertekenende persoon bevoegd is om

de rechtspersoon te vertegenwoordigen. Ten aanzien van die bevoegdheidsverklaring geldt dat de notaris verplicht is die bevoegdheid te onderzoeken. Indien van hem afkomstige informatie over die bevoegdheid fout is, handelt de notaris onrechtmatig, zie HR 7 december 1990, NJ 1991, 474. Legalisatie van een handtekening is een ambtshandeling waarvoor, net als voor alle ambtshandelingen, artikel 21 lid 2 Wna geldt: "De notaris is verplicht zijn dienst te weigeren wanneer naar zijn redelijke overtuiging of vermoeden de werkzaamheid die van hem verlangd wordt leidt tot strijd met het recht of de openbare orde, wanneer zijn medewerking wordt verlangd bij handelingen die kennelijk een ongeoorloofd doel of gevolg hebben of wanneer hij andere gegronde redenen voor weigering heeft." Voor dienstweigering kan aanleiding zijn als de legaliserende notaris blijkt dat de volmachtgever wilsonbekwaam is. In dat geval betreft de legalisatie van de handtekening de totstandkoming van een op grond van artikel 3:34 Burgerlijk Wetboek vernietigbare rechtshandeling, vergelijk B.C.M. Waaijer, Legalisatie van een handtekening. Wat is de taak van de notaris?, WPNR 2008 (6747), p. 246-247. Een andere mogelijke reden voor dienstweigering is, dat de legalisatie de handtekening betreft onder een verklaring die in strijd is met de openbare orde, zoals de "niet-jood-verklaring". De notaris die de akte passeert waarvoor de te legaliseren volmacht bedoeld is, heeft altijd de plicht partijen (waaronder dus de volmachtgever) voor te lichten, zie artikel 43 Wna en artikel 5 Verordening beroeps- en gedragsregels. Die plicht gaat niet over op de legaliserende notaris, zie bijvoorbeeld kamer van toezicht Arnhem 11 juli 2013, rov. 4.10, RN 2013, 106. ■